

Bartolomeo Bjazoleto

**PUTOVANJE
U CRNU GORU
SAKSONSKOG KRALJA
FRIDRIHA AVGUSTA**

PREVELA S ITALIJANSKOG
I UVODNU STUDIJU NAPISALA

Vesna Kilibarda

MATICA
crnogorska

PODGORICA
2021

Tršćanski botaničar Bartolomeo Bjazoleto o posjeti saksonskog kralja Crnoj Gori

Baveći se u časovima dokolice botaničkim istraživanjima saksonski kralj Fridrih Avgust II (1797–1854), liberalni vladar i prijatelj nauke i umjetnosti, preduzeo je u maju 1838. godine, u cilju sakupljanja biljaka, naučno putovanje u Istru, Dalmaciju i Crnu Goru. Na preporuku Johana Vilhelma Sartorija, konzula Kraljevine Saksonije u Trstu, njegovoj pratnji pridružio se i jedan Italijan, poznati tršćanski botaničar Bartolomeo Bjazoleto. Parobrodom *Conte Mitrowsky* tršćanskog Lojda, prethodno obišavši Istru i Dalmaciju, putnici su 30. maja oko podne stigli u Kotor. Odmah su krenuli u razgledanje grada i njegove neposredne okoline, uključujući i *crnogorski pazar*, koji se nalazio izvan gradskih zidina. Tu je saksonski kralj prvi put vidio Crnogorce koje je poznao samo na osnovu obavještenja koja su mu o njima do tada pružile austrijske vlasti. Iako je još na početku ovoga putovanja Fridrih Avgust izrazio želju da posjeti i Crnu Goru dalmatinski guverner Vencel Feter fon Lilienberg, preko kotorskog okružnog poglavara Gabrijela Ivačića, pokušao je tu namjeru vješto da osujeti, čineći sve da se, umjesto u Crnoj Gori, susret saksonskog kralja i mladog crnogorskog vladike upriliči u Kotoru. Kako su se austrijske vlasti tada protivile posjetama stranih putnika Crnoj Gori svjedoči Englez Edvard L. Mitford koji je sa svojim sunarodnikom Henrijem Lejardom posjetio Cetinje avgusta 1839. godine: